

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยดำเนินการสรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. วัตถุประสงค์การวิจัย
2. การดำเนินการวิจัย
3. สรุปผลการวิจัย
4. อภิปรายผล
5. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ให้มีประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อศึกษาค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
3. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียน หลังเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 กับเกณฑ์ร้อยละ 80
4. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

การดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

โรงเรียนบ้านหนองโจดสวนมอน อำเภอเมืองมหาสารคาม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555 จำนวน 1 ห้องเรียน
นักเรียน 22 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทาน
พื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้สอนในเวลาชั่วโมงเรียน
ปกติวันละ 1 ชั่วโมง จำนวน 10 ชั่วโมง

2.2 แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ เพื่อใช้ทดสอบก่อนและหลังเรียน
เป็นแบบทดสอบปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

2.3 แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิด
วิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เป็น
แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 25 ข้อ

2.4 คุณภาพของแบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ในการวิจัยได้ผ่าน
การตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ได้ค่าดัชนี
(Index of Item – objective Congruence : IOC) แต่ละข้อไม่ต่ำกว่า 0.60 ทุกข้อ นำไป
ทดลองใช้ (Try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมาย จำนวน 30 คน ผลการทดลองพบว่า
แบบทดสอบวัดทักษะการคิดวิเคราะห์ มีค่าความยากอยู่ระหว่าง 0.38 – 0.69 มีค่าอำนาจ
จำแนกอยู่ระหว่าง 0.28 – 0.79 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบทั้งฉบับเท่ากับ 0.87

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ก่อนการเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ชี้แจงทำความเข้าใจกับนักเรียน
เกี่ยวกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ จากนั้นทำการทดสอบก่อนเรียน
(Pre-test) นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนบ้านหนองโจดสวนมอน ด้วยแบบทดสอบ
วัดทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

3.2 ดำเนินการทดลองกับกลุ่มเป้าหมาย ตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบ
ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 3 เป็นเวลา 10 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน ตรวจสอบให้
คะแนน

3.3 หลังจากเรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 แล้ว ผู้วิจัยได้ทดสอบหลังเรียน (Post-test) นักเรียนกลุ่มเป้าหมาย ตรวจสอบให้คะแนนและเก็บคะแนนเพื่อใช้ในการวิเคราะห์ ข้อมูล

3.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2555

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 วิเคราะห์หาค่าประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามเกณฑ์ 80/80

4.2 วิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้สูตรการหาดัชนีประสิทธิผล (Effectiveness Index : E.I)

4.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนกับเกณฑ์ที่กำหนดร้อยละ 80 และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

4.4 วิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยหาค่าคะแนนเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แต่ละข้อ และรายด้านทั้ง 4 ด้าน

สรุปผลการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 87.91/88.48 ซึ่งมีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้

2. ดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7847 แสดงว่า เมื่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมายผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการคิดวิเคราะห์ คิดเป็นร้อยละ 78.47

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก

อภิปรายผล

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประเด็นอภิปรายผล ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 87.91/88.48 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 80/80 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ มีคำสั่งชัดเจน เข้าใจง่าย ปฏิบัติตามได้ ใช้ภาษา ขนาดตัวอักษรเหมาะสมกับผู้เรียน รูปภาพกับคำสัมพันธ์กันและต่อเนื่อง มีภาพประกอบที่น่าสนใจ กิจกรรมเหมาะสมกับเวลา สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้ สอดคล้องกับ สุจิรา แก้วจินดา (2554 : 76 – 78) ได้วิจัยเรื่อง การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85.47/87.18$ ซึ่งสูงกว่าค่าประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 80/80$ และ ภัศกาญจน์ หอมจันทร์ (2553 : 75 – 76) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์มีประสิทธิภาพเท่ากับ 83.03/82.58 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 ที่ตั้งไว้ ขณะที่ ขนิษฐา ธานี (2553 : 127 – 128) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ชุดกิจกรรมการอ่านคิดวิเคราะห์มี ประสิทธิภาพของกระบวนการและผลลัพธ์เท่ากับ 89.52/89.49 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80 แสดงว่า ชุดกิจกรรมการอ่านคิดวิเคราะห์สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. คัดชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีค่าเท่ากับ 0.7847 แสดงให้เห็นว่า เมื่อนักเรียนกลุ่มเป้าหมายผ่านกระบวนการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 นักเรียนมีความก้าวหน้าในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 78.47 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์และแผนการจัดการเรียนรู้ มีความสอดคล้องสัมพันธ์กัน ใช้ภาษา

ถูกต้อง รูปภาพประกอบชัดเจนและกระตุ้นความสนใจของผู้เรียน สื่อดีเหมาะสมกับเวลาและเนื้อหา สอดคล้องกับ ไสว ชาดิเพงตา (2553 : 125 – 126) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทย เท่ากับ 0.7178 หมายความว่า นักเรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนคิดเป็นร้อยละ 71.78 และเถวียน คงเรืองศรี (2553 : 87 – 89) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 มีค่าเท่ากับ 0.7308 แสดงว่า ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้น ร้อยละ 73.08

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักเรียน ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ กิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีภาพประกอบที่น่าสนใจ ใช้ภาษาเข้าใจง่าย ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะและจินตนาการ ส่งผลทำให้นักเรียนมีความพร้อมและมีทักษะในการคิดวิเคราะห์จากแบบฝึกทักษะ สอดคล้องกับ ไสว ชาดิเพงตา (2553 : 125 – 126) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ภาษาไทยเพื่อส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนตามแผนการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้ทฤษฎีพหุปัญญา มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์หลังเรียนเพิ่มขึ้นจากก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ ภัชราพร ปรีโยทัย (2551 : 80) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์หลังใช้ชุดฝึกสูงกว่าก่อนใช้ชุดฝึกทักษะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ขณะที่ สายสมร อดทนดี (2552 : 29) ได้วิจัยเรื่อง ผลการใช้นิทานอีสปที่มีต่อทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า ผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังเรียนพบว่า คะแนนสอบหลังเรียนของนักเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. นักเรียนความพึงพอใจต่อการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน โดยรวมทุกด้านอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 4.35 โดยเรียงลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านลักษณะรูปเล่ม ค่าเฉลี่ย 4.54 ด้านเนื้อหา ค่าเฉลี่ย 4.47 ด้านการใช้ภาษา 4.30 และด้านการจัดภาพประกอบ 4.09 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เนื้อหา และสาระภายในแบบฝึกทักษะ มีรูปภาพ สีเส้นที่สวยงาม ส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้กับ เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นและกระตือรือร้น สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ชักถามอย่างตั้งใจ รักการเรียนรู้ และได้รับความสนุกสนานกับเนื้อหาของนิทานพื้นบ้าน นักเรียนมีความ เพลิดเพลินจากการทำกิจกรรม ซึ่งจะช่วยให้ นักเรียนชอบเรียนวิชาภาษาไทย และมีเจตคติที่ดี ต่อกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สอดคล้องกับ สุจิรา แก้วจินดา (2554 : 76 – 78) ได้วิจัย เรื่อง การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก และ เดวียน ดงเรืองศรี (2553 : 87 – 89) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาทักษะการคิด วิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน มีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้แบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์โดยรวม รายด้านทั้ง 4 ด้าน อยู่ในระดับมาก ขณะที่ วัชรินทร์ ดีแก้ว (2552 : 88) ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนเสริม โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอนเสริม โดยเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย อยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การพัฒนาแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะและแนวทางที่จะ เป็นประโยชน์ต่อการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 แผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทาน พื้นบ้าน ที่สร้างขึ้นตามกระบวนการทั้งหมด สามารถพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ส่งผล ให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น นักเรียนมีความสุขสนุกสนานกับการอ่าน นักเรียนมีความ กระตือรือร้นที่จะเรียน ทำให้คะแนนจากการทำกิจกรรม การทำแบบทดสอบหลังเรียน และ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้น เป็นแนวทางให้ผู้ที่สนใจนำไปประยุกต์ใช้ในเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ได้ต่อไป

1.2 ครู สามารถนำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน เพื่อฝึกทักษะและการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ มีทักษะที่สำคัญในการค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียนได้ เพราะแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้านนี้ได้ผ่านการประเมินประสิทธิภาพเรียบร้อยแล้ว

1.3 ผู้บริหารโรงเรียน ครูวิชาการโรงเรียน และผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรสนับสนุน และส่งเสริมให้นำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้านนี้ ไปใช้กับนักเรียนระดับชั้นเดียวกันกับโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อเป็นการเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการนำแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ไปใช้ทดลองกับนักเรียนหลาย ๆ กลุ่มโรงเรียน เพื่อหาข้อสรุปผลจากการดำเนินที่กว้างขวางยิ่งขึ้น

2.2 ควรพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้และแบบฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ประกอบนิทานพื้นบ้าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในเนื้อหาวิชาอื่นและระดับชั้นอื่น ๆ ให้ครบทุกระดับชั้น